

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רמ"ש 21-07-55802 פלונית נ' פלוני

בפני כבוד השופטת ורדה פלאוט

מבקשת פלונית

נגד

משיב פלוני

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון מיום 20.7.21 שניתנה בתיק תמ"ש 18-03-10748 ע"י סגה"נ כב' השופט נ. פישר, אשר חזר על החלטתו מיום 2.12.20 ולפיה תמונה מומחית מתחום הפסיכיאטריה, אשר תגיש חוות דעת בעניין פגיעות שפגע המשיב במבקשת, ככל שקיימות פגיעות, ואולם קודם להכנת חוות הדעת הראשונית, לא תוגש למומחית הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים (במסגרתה הורשע המשיב בעבירות מין שבצע במבקשת). יחד עם זאת, ניתן יהיה להגיש מסמך זה במסגרת שאלות הבהרה שתגיש המבקשת למומחית בהתאם לתקנה 25(ד) לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין) תשפ"א-2020.
2. על ההחלטה מיום 2.12.20 הוגשה בקשת רשות ערעור במסגרת רמ"ש 30708-12-20, הערעור התקבל והעניין הוחזר לבית משפט קמא לצורך נימוק החלטתו.
3. ביום 20.7.21 ניתנה ההחלטה המנומקת. היא נושא בקשת רשות הערעור שבפני. כאמור שם, העברת הכרעת הדין הפלילית לעיון המומחית "עלול להשפיע באופן ניכר על המומחית ואף לגבש דעה קדומה ביחס לעובדות וקביעות משפטיות אשר נקבעו במסגרת הליך שיפוטי, מלאכה אשר נתונה לשופט ולא למומחה שברפואה". ממשיך בית משפט וקובע כי ממילא ניתן יהיה להעביר את המסמך במסגרת שאלות הבהרה והמומחית תוכל להתייחס אליה לאחר מכן.
4. ברקע הדברים האמורים, תביעה כספית לפיצויים שהגישה המבקשת כנגד אביה, אשר הוגשה בהתאם להודעתו בעבירות כדלקמן: באישום הראשון- מעשה מגונה בקטינה בת משפחה לפי סעיף 351(ג)(3)- עשרות עבירות; באישום השני- מעשה מגונה בבת משפחה לפי סעיף 351(ג)(3) לחוק העונשין התשל"ז-1977- עשרות עבירות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רמ"ש 21-07-55802 פלונית נ' פלוני

הצדדים חלקו בשאלה האם יש מקום לאפשר למומחית לעיין בהכרעת הדין, ולמעשה בכתב האישום בו הודה המשיב, אם לאו. בעוד המבקשת סברה כי העברת המסמכים הנ"ל למומחית תסייע להגיע לחקר האמת, המסמכים יקלו על מלאכת המומחית וייתרו את הצורך לאלץ את המבקשת לספר מחדש את מסכת ההתעללויות בה, וכאשר ממילא מסמכים אלו מהווים ראיה חלוטה ע"פ סעיף 42א לפקודת הראיות (נוסח חדש) תשל"א-1971; טען המשיב כי הלכה היא שאין להעביר למומחה חומר שאינו רפואי אלא לאחר שנתן את חוות דעתו. עוד טען כי חוות הדעת אמורה להגיע על בסיס בדיקה קלינית ומסמכים רפואיים בלבד.

כאמור, בית המשפט הכריע במחלוקת זו באופן שהמסמכים האמורים יוגשו למומחית רק בשלב שאלות ההבהרה.

5. טענת המבקשת, בתמצית, שגה בית משפט בהחלטתו: מדובר בסוגיה עקרונית בשאלה האם יש להמציא למומחה רפואי חומר משפטי שיש בו, בעיקר, כדי לחסוך מהמבקשת לשוב ולספר את שעבר עליה נוכח פגיעות שהמשיב פגע בה; בהעדר הבאת ראיות למומחית (הכרעת הדין- ראיה חלוטה) תפגע יכולתה של המומחית לקבוע קשר סיבתי בין האירוע לנזק והיקף הנזק; המצאת הכרעת הדין לידי המומחית לא תגרום נזק למשיב אלא תסייע לחשיפת האמת.

6. טענת המשיב, בתמצית, ההחלטה נכונה וצודקת. אדרבה, לגישת המשיב, תספר המבקשת את סיפורה למומחית, ובשלב השני ניתן יהיה לבדוק אם סיפורה תואם את העובדות המשפטיות. שכן ב"כ המשיב גורס כי תפקידו של המומחה לבדוק האם נגרם נזק רפואי ולא לבחון את הרקע והעובדות.

7. לאחר עיון בטענות הצדדים (שרק תמציתן פורט לעיל, ועיקרן מפורט ממילא בהחלטת בית משפט קמא), מצאתי לדחות את הבקשה בכפוף להערה אחת שאציין בהמשך.

דומני כי אין לקבל את טענות שני הצדדים.

8. בראש ובראשונה, הלכה היא כי "החלטות הנוגעות למינוי מומחה מסורות לשיקול דעתה הרחב של הערכאה הדיונית, והתערבותה של ערכאת הערעור בהן תעשה במקרים חריגים בלבד". ר' ע"מ 5197/20 פלוני נ' פלונית, מיום 8.9.20.

בית משפט קמא שקל היטב, בשתי החלטות שונות ונפרדות, את הנחיותיו למומחה. בסופו של יום יהיה על הערכאה הדיונית, ולא על ערכאה זו, להיעזר בחוות הדעת שהגיש

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רמ"ש 55802-07-21 פלונית נ' פלוני

מומחה שהוא עצמו מינה, על מנת ליתן את פסק דינו. אינני סבורה כי מתפקידה של ערכאת הערעור להורות לערכאה הדיונית כיצד, באיזה אופן, ועל פי אילו הנחיות תערך חוות הדעת שהוזמנה על ידה. מטעם זה, אינני סבורה כי מדובר בשאלה עקרונית שיש ליתן בגינה רשות ערעור, או שמדובר בשאלה שיש להתערב בה. למעשה, כאמור, מדובר בהחלטה דיונית שיש לערכאת הערעור שיקול דעת רחב להכריע בה, ואין מקום להתערב בה. בשאלה האמורה – מהם המסמכים שיש להעביר לעיון המומחה- יש להכריע בכל מקרה על פי נסיבותיו, ועל פי שיקול דעתו של השופט היושב בדיון.

מטעם זה בלבד, דין בקשת רשות הערעור להידחות.

9. מצאתי לכונן להתייחס גם לטענות הצדדים שתוארו בתמצית לעיל, ולדחותן.

באשר לטענות המבקשת לפיהן יהיה במסמכים שיומצאו למומחית כדי לעזור בגילוי האמת ולחסוך ממנה את הצורך בחזרה על האירועים הקשים המתוארים בכתב האישום, אכן הטענה שובת לב. אלא, שבפועל, כאמור, מדובר בשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, ואינני סבורה כי ניתן לכפות דעה של שופט אחר, גם אם מדובר בשופט ערכאת הערעור, על הערכאה הדיונית שיהיה עליה ליתן פסק דין בהתחשב בחוות הדעת שהוזמנה, כאמור לעיל. ואולם גם לגוף העניין, עם כל הצער שבדבר, נראה כי לא ניתן "לחסוך" למבקשת את סיפור האירועים שחוותה באופן ישיר בפני המומחית, אשר עליה להסיק מתוך דברי המבקשת את הנזק שנגרם לה, ככל שנגרם, ונראה כי אין בהכרעת הדין ובכתב האישום כדי לחסוך שלב זה. הכרעת הדין קצרה ולא ניתן ללמוד ממנה דבר באשר למצבה הנפשי של המבקשת, או הנזק שנגרם לה. כתב האישום ערוך כמסמך משפטי, ודומה כי גם ממנו לא ניתן להסיק את מצבה הנפשי- רפואי של המבקשת. למעשה, השאלה אם יש צורך בעיון במסמכים אלה היא עצמה שאלה שבמומחיות, אשר לעניות דעתי היה מקום לשקול האם יש להותירה בידי המומחית עצמה, ובעניין זה אעיר את הערתי ביחס להחלטת בית המשפט, בהמשך.

גם את טענת המשיב יש לדחות בשתי ידיים. החלטת בית המשפט אינה מתייחסת ואינה רלוונטית כלל למהימנותה של המבקשת. גם אין זה מתפקידה של המומחית להתייחס לפערים בגירסאות המבקשת, ככל שיתגלו פערים כאלה, אלא מתפקידה לחוות דעתה באשר לנזקים שנגרמו למבקשת, בתחום הרפואי. על כן טענת המשיב לפיה מטרת החלטת בית משפט קמא לבחון את מהימנות המבקשת, מוטב היה לה שלא תטען.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רמ"ש 21-07-55802 פלונית נ' פלוני

10. הנה כי כן, מצאתי שלא להתערב בהחלטת בית המשפט קמא, החלטה שניתנה במסגרת שיקול הדעת הרחב הנתון לערכאה הדיונית להנחות את המומחה שמינה.

יחד עם זאת, אני סבורה כי יש לאפשר למומחית להגיש בקשה לעיין במסמכים האמורים, ככל שתמצא כי היא זקוקה לכך הן על מנת לסייע בכתיבת חוות הדעת, והן ככל שתמצא כי דרך אחרת (כגון, שמיעה פרונטאלית של המבקשת) תביא לפגיעה בלתי מידתית במבקשת. ככל שתוגש בקשה מסוג זה על ידי המומחית עצמה, ידון בה בית משפט קמא כחוכמתו.

11. לפיכך, ובכפוף לאמור לעיל, הבקשה נדחית.

בנסיבות העניין לא מצאתי לחייב את המבקשת בהוצאות.

העירבון שהופקד יוחזר למבקשת באמצעות ב"כ.

מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתנה היום, כ"ב שבט תשפ"ב, 24 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

ורדה פלאוט, שופטת